

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

Ons kenmerk
Z/275184

Plaats
's-Hertogenbosch

op de op 23 februari 2026 ontvangen aanvraag van
Woningbouwvereniging Bergopwaarts om een omgevingsvergunning
flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder
g, van de Omgevingswet. De flora- en fauna-activiteit gaat over de
gevolgen ten aanzien van beschermde dier- en/of plantsoorten
vanwege de renovatie en isolatie van woningen, uitgevoerd aan
Pastoor van Haarenstraat 2-38, 40 en 42, 5759 RT te Helenaveen in
de gemeente Deurne.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Namens dezen,

ValidSigned door 5.1.2e
op 11-08-2026 namens 5.1.2e

Teammanager Provincie
Omgevingsdienst Brabant Noord
Dit document is digitaal ondertekend.

Besluit

Onderwerp

Op 23 februari 2026 hebben wij van Woningbouwvereniging Bergopwaarts een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, door het uitvoeren van renovatie en isolatie van woningen. Deze activiteiten vinden plaats aan Pastoor van Haarenstraat 2-38, 40 en 42, 5759 RT te Helenaveen in de gemeente Deurne.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit,

- I. aan Woningbouwvereniging Bergopwaarts, Dunantweg 10, 5751 CB te Deurne, de gevraagde vergunning te verlenen, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 11.37, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten en rustplaatsen van de:
 - **huismus** (*Passer domesticus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk verstoren van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - **laatvlieger** (*Eptesicus serotinus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - **laatvlieger** (*Eptesicus serotinus*);voor de periode van 1 september 2026 tot en met 31 december 2031;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag en de aanvullende gegevens, voor zover deze gaat over de soorten als bedoeld onder I, onderdeel uitmaakt van dit besluit; omdat er voor deze soorten geen verbodsbepalingen wordt overtreden;
- III. aan dit besluit voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 2.7 'Voorschriften';
- IV. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van dit besluit:
 - Quicksan Natuur Bergopwaarts 2025-2028, Blom Ecologie B.V., 2025-0172, 5 maart 2025 (hierna: quickscan)
 - Aanvullend onderzoek ecologie Pastoor van Haarenstraat 2-38, 40, 42 te Helenaveen, Blom Ecologie B.V., 2025-0437, 29 oktober 2025 (hierna: nader onderzoek)
 - Mitigatieplan renovatie Pastoor van Haarenstraat 2-38, 40, 42 te Helenaveen, Blom Ecologie B.V., 2025-1928, 23 februari 2026 (hierna: activiteitenplan)
 - Aanvullende gegevens van 15 juni en 27 juli 2026
 - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - Bijlage 2: locaties van de maatregelen
 - Bijlage 3: meldingsformulier start handelingen beschermde soorten (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit en wordt u door dit besluit rechtstreeks in uw belang getroffen, dan kunt u een bezwaarschrift hiertegen indienen. Dit kan tot 6 weken na de dag van verzending van het besluit. De verzenddatum is terug te vinden in de kennisgeving.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Het besluit treedt in werking de dag na verzending van het besluit. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. De rechter besluit dan of het besluit wordt geschorst.

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor:

<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen van een voorlopige voorziening (griffierecht).

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT	2
PROCEDURELE OVERWEGINGEN	5
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	6
1. WETTELIJK KADER - OMGEVINGSWET	6
1.1 <i>BESCHERMINGSREGIMES</i>	6
1.2 <i>OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT</i>	6
2. TOETSING EFFECTEN RUIMTELIJKE INGREEP	7
2.1 <i>AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN</i>	7
2.2 <i>ONDERZOEK SOORTEN</i>	7
2.3 <i>MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN</i>	7
2.4 <i>ALTERNATIEVENAFWEGING</i>	8
2.5 <i>BELANG VAN DE AANVRAAG</i>	9
2.6 <i>MAATREGELEN</i>	10
2.7 <i>VOORSCHRIFTEN</i>	15
2.8 <i>STAAT VAN INSTANDHOUDING</i>	20
3. CONCLUSIE	21
BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE.....	22
BIJLAGE 2. LOCATIES VAN DE MAATREGELEN.....	23
BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN TEN AANZIEN VAN BESCHERMDE SOORTEN	26

Procedurele overwegingen

Aanvraag

Op 23 februari 2026 hebben wij van Woningbouwvereniging Bergopwaarts een aanvraag voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, tweede lid, onder g) ontvangen. De aanvraag is op 15 juni en 27 juli 2026 aangevuld.

Op 16 juli 2026 hebben wij een voornemen tot weigeren van de aanvraag gestuurd. Op 27 juli 2026 hebben wij hier een reactie op ontvangen.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/275184.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) volgens artikel 5.10, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als het aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving of activiteit onder de Omgevingswet kan aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan de flora- en fauna-activiteit van de Omgevingswet niet betrokken.

Inhoudelijke overwegingen

1. Wettelijk kader - Omgevingswet

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Omgevingswet (hierna: Ow) zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Paragraaf 11.2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de vergunning.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Paragraaf 11.2.3 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Paragraaf 11.2.4 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74l van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Voor alle inheemse soorten geldt in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een vergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In onder andere artikel 5.40 en artikel 18.10 van de Ow zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

1.2 Omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben de Omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: Verordening) vastgesteld. Voor een flora- en fauna-activiteit zijn aanvullende kaders vastgelegd. Zo zijn voor bepaalde soorten en handelingen vrijstellingen opgenomen. Deze zijn neergelegd in paragraaf 3.8.2 van de Verordening.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag. De aangevraagde activiteiten gaan over renovatie en isolatie van woningen.

In Helenavaan is Bergopwaarts voornemens om in totaal 20 bestaande woningen aan de Pastoor van Haarenstraat 10-36, 40 en 42 te renoveren. Deze werkzaamheden bestaan uit een gehele gevel- en dakrenovatie van de woningen. Ook wordt de spouw en het dak geïsoleerd. Deze activiteiten vinden plaats aan Pastoor van Haarenstraat 2-38, 40 en 42, 5759 RT te Helenaveen in de gemeente Deurne.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij de aanvraag gevoegde rapportage nader onderzoek.

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Op 25 februari 2025 heeft een veldbezoek in het kader van een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden. In de periode april tot en met september 2025 is soortgericht onderzoek naar de gewone dwergvleermuis, de laatvlieger en de huismus uitgevoerd op basis van het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus) en de kennisdocumenten van de gierzwaluw (BIJ12, 2023), en de huismus (BIJ12, 2023).

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

De aanvrager geeft aan dat er:

- 8 nestplaatsen van de huismus;
- 1 zomerverblijfplaats van de laatvlieger;
- 2 kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- 2 zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- 2 paarterritoria van de gewone dwergvleermuis (met bijbehorende paarverblijfplaatsen);

aanwezig zijn in het plangebied.

Door de werkzaamheden kunnen nesten en verblijfplaatsen van de huismus, de laatvlieger en de gewone dwergvleermuis worden vernield of beschadigd en worden gewone dwergvleermuizen en laatvliegers verstoord. De groenstructuren die onderdeel zijn van het functioneel leefgebied van de huismus blijven behouden.

De nestplaatsen van de huismus zijn aangetroffen aan de Pastoor van Haarenstraat en aan de Oude Peelstraat. Het gaat om 1 nestplaats bij de dakvoet van de woning aan de Pastoor van Haarenstraat 2, 1 nestplaats bij de dakvoet van de woning aan de Pastoor van Haarenstraat 22, 5 nestplaatsen bij de woning aan de Pastoor van Haarenstraat 36, via kantpannen en de dakgoot, en 1 nestplaats bij de dakvoet van de woning aan de Pastoor van Haarenstraat 42. Daarnaast is 1 nestplaats aangetroffen bij de dakvoet van de woning aan de Oude Peelstraat 16. Deze nestplaats ligt buiten het plangebied.

De eerste kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis bevindt zich bij de woning aan de Pastoor van Haarenstraat 2. Hier zijn circa 30 in- en uitvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen via invliegopeningen bij kantpannen. De tweede kraamverblijfplaats bevindt zich in

het woningblok van Pastoor van Haarenstraat 40 en 42. Hier zijn 4 invliegopeningen bij verschillende kantpannen vastgesteld, per invliegopening 1 invliegende gewone dwergvleermuis.

De eerste zomerverblijfplaats bevindt zich bij de woning aan de Pastoor van Haarenstraat 2, waar 1 gewone dwergvleermuis is ingevlogen. De andere zomerverblijfplaats bevindt zich bij de woning aan de Pastoor van Haarenstraat 14, waar 1 gewone dwergvleermuis via een kantpan is ingevlogen.

Ook zijn 2 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. De eerste paarverblijfplaats bevindt zich bij de woning aan de Pastoor van Haarenstraat 6, onder een kantpan. De tweede paarverblijfplaats bevindt zich bij de woning aan de Pastoor van Haarenstraat 26, eveneens onder een kantpan.

Van de laatvlieger is 1 zomerverblijfplaats vastgesteld bij de woning aan de Pastoor van Haarenstraat 2. Hier is 1 laatvlieger uitvliegend waargenomen vanuit een kantpan.

2.4 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger te verlenen.

Locatie

De werkzaamheden zijn locatiegebonden, omdat deze betrekking hebben op de renovatie van de bestaande woningen aan de Pastoor van Haarenstraat in Helenaveen. Deze renovatie maakt onderdeel uit van de verduurzaming van het woningbezit van Bergopwaarts. Het doel van de werkzaamheden is het verbeteren van de isolatie van de woningen om vocht- en tochtproblemen en temperatuurschommelingen te beperken. Omdat het gaat om de renovatie van bestaande, verouderde woningen, moeten de werkzaamheden juist op deze locatie worden uitgevoerd. Een andere locatie vormt daarom geen bevredigende oplossing.

Werkwijze

De gekozen werkwijze is erop gericht de negatieve effecten op beschermde soorten zoveel mogelijk te beperken. Gezien de bouwperiode van de woningen is renovatie voldoende om een hoger energielabel te bereiken en is sloop niet noodzakelijk. Daarbij worden voor de aanwezige beschermde soorten maatregelen getroffen. De nestlocaties van huismus en gierzwaluw en de verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en laatvlieger worden tijdens de renovatie ongeschikt gemaakt in de voor de betreffende soort minst kwetsbare periode. Daarnaast worden voorafgaand aan de werkzaamheden tijdelijke voorzieningen gerealiseerd. Met deze aanpak worden de negatieve effecten op beschermde soorten zoveel mogelijk beperkt.

Inrichting

Het niet uitvoeren van de renovatiewerkzaamheden leidt op korte termijn weliswaar tot behoud van de huidige verblijfplaatsen van beschermde soorten, maar op langere termijn is deze situatie niet houdbaar. Het in stand houden van de woningen in de huidige staat vormt een risico voor de volksgezondheid en is bovendien niet in lijn met de klimaatdoelstellingen en het overheidsbeleid. Bij langdurige instandhouding zonder renovatie kan de kwaliteit van verblijfplaatsen achteruitgaan door vochtophoping en verpaupering. Hierdoor kunnen verblijfplaatsen op termijn alsnog ongeschikt raken of verdwijnen.

Ook sloop en nieuwbouw vormen geen bevredigende oplossing. Deze optie is aanzienlijk ingrijpender, kostbaarder en tijdrovender dan renovatie. Daarnaast leidt sloop en nieuwbouw tot meer overlast voor huurders, omdat tijdelijke herhuisvesting noodzakelijk is. Vanuit ecologisch oogpunt is deze optie eveneens minder gunstig, omdat bestaande nestlocaties en verblijfplaatsen van beschermde soorten volledig verloren gaan. Gelet op het feit dat de woningen dateren uit de jaren '70 en '80 en niet in een zodanig slechte staat verkeren dat sloop noodzakelijk is, kan met renovatie reeds een aanzienlijk hoger energielabel worden gerealiseerd. Sloop en nieuwbouw worden daarom niet als een bevredigend alternatief beschouwd.

Een ander alternatief betreft inbandige renovatie, waarbij isolatie aan de binnenzijde wordt aangebracht. Ook dit vormt geen bevredigende oplossing. Deze methode leidt tot verlies van woonoppervlak en mogelijk daglicht, mede gelet op de reeds lage plafonds in de woningen. Onder de daken bevinden zich bovendien veelal slaapkamers, waardoor plafonds verwijderd moeten worden en ruimten grotendeels leeggehaald dienen te worden. Dit veroorzaakt aanzienlijke extra overlast en impact voor bewoners. Daarnaast is inbandige isolatie op langere termijn geen geschikt alternatief, omdat door de minder effectieve isolatiewerking koudebruggen aanwezig blijven, wat leidt tot tocht, temperatuurschommelingen en vochtproblemen. Hierdoor verslechtert het binnenklimaat en neemt de kans op vochtplekken en schimmelvorming toe.

Planning

De planning is afgestemd op de kwetsbare perioden van de aanwezige vleermuissoorten en vormt daarmee de meest gunstige oplossing. Voor vleermuizen is de winterperiode het meest kwetsbaar. Daarnaast geldt voor de gewone dwergvleermuis een kraamseizoen van 15 mei tot en met 15 juli en voor de laatvlieger een kraamseizoen van 15 april tot en met 15 september. De minst kwetsbare perioden voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn 15 april tot en met 15 mei en 1 september tot en met 15 oktober. De huidige vleermuisverblijfplaatsen worden daarom ongeschikt gemaakt in deze minst kwetsbare perioden. Daarmee is gekozen voor een planning waarbij de effecten op de aanwezige soorten zoveel mogelijk worden beperkt.

2.5 Belang van de aanvraag

In de aanvraag zijn de belangen voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus, de laatvlieger en de gewone dwergvleermuis te verlenen.

De omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is gevraagd op grond van de belangen 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, onder b en 'de volksgezondheid of openbare veiligheid' zoals genoemd in artikel 8.74j, eerste lid, onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

De voorgenomen werkzaamheden zien op het groot onderhoud en de verduurzaming van de woningen. Uit een woonwensenonderzoek blijkt dat bewoners met name klachten ervaren over tocht en vocht als gevolg van het aanwezige enkelglas. Daarnaast worden schimmelklachten genoemd en wordt verbetering van de isolatie regelmatig benoemd. In de nieuwe situatie wordt tevens mechanische ventilatie toegepast om het leefklimaat voor bewoners te verbeteren. De woningen zijn op dit moment niet of onvoldoende geïsoleerd en voldoen daardoor niet aan het isolatieniveau dat naar huidige maatstaven gebruikelijk is.

De woningen zijn gebouwd in de periode 1970-1980 en verkeren, mede door beperkt onderhoud in de afgelopen periode, in een staat waarbij gezondheidsrisico's kunnen ontstaan. Slecht geïsoleerde woningen zijn gevoeliger voor vochtproblemen en worden in de zomer sneller te warm en in de winter te koud. Vochtige woningen, met bijbehorende schimmelvorming en een toename van huisstofmijten, vergroten het risico op gezondheidsproblemen zoals astma, luchtwegklachten, luchtweginfecties en allergieën. De aanwezigheid van schimmelsporen en andere schimmelbestanddelen kan daarnaast luchtwegirritatie en andere gezondheidsklachten veroorzaken. Door het verbeteren van de thermische isolatie, waaronder dakisolatie en isolatieglas, en het toepassen van mechanische ventilatie, wordt het binnenklimaat van de woningen verbeterd en worden vocht- en schimmelproblemen zoveel mogelijk voorkomen. Daarmee draagt de renovatie bij aan het verminderen van gezondheidsklachten en het verbeteren van de levenskwaliteit van bewoners.

Daarnaast warmen slecht of niet geïsoleerde woningen in de zomer snel op. Met name in ruimten onder niet-geïsoleerde daken en nabij ramen kunnen de temperaturen sterk oplopen. De gezondheidseffecten van hitte variëren van vermoeidheid en hoofdpijn tot ernstige ademhalingsproblemen en hartfalen, waarbij met name oudere bewoners een verhoogd risico lopen. Door de voorgenomen renovatie, waaronder verbetering van de dakisolatie, ontstaat een stabiel binnenklimaat en worden hoge binnentemperaturen zoveel mogelijk voorkomen. Ook in zoverre dragen de werkzaamheden bij aan de bescherming van de volksgezondheid. Verder leidt verduurzaming van de woningen ertoe dat minder fossiele brandstoffen nodig zijn om een comfortabele en gezonde binnentemperatuur te behouden. Daarmee nemen niet alleen de CO₂-uitstoot, maar ook emissies af die de luchtkwaliteit negatief beïnvloeden. Dit heeft een positief effect op de volksgezondheid, zowel binnen de woningen als in bredere zin. Gelet hierop zijn de voorgenomen werkzaamheden nodig in het belang van de volksgezondheid.

De voorgenomen werkzaamheden maken onderdeel uit van de verduurzaming van de woningvoorraad. Veel oudere woningen zijn beperkt geïsoleerd, waardoor relatief veel aardgas wordt verbruikt en aanzienlijke hoeveelheden CO₂ vrijkomen. Door de renovatie en de energiebesparende maatregelen wordt beoogd het energielabel van de woningen te verbeteren van gemiddeld C-B naar minimaal A tot A++. Daarmee wordt het gebruik van fossiele brandstoffen verminderd en wordt bijgedragen aan de reductie van de CO₂-uitstoot. De verduurzaming van deze woningen maakt deel uit van een bredere opgave om te komen tot een regionale, nationale en internationale vermindering van de uitstoot van broeikasgassen. Daarnaast leidt de verduurzaming niet alleen tot reductie van de uitstoot van CO₂, maar ook van stikstofverbindingen. Hiermee wordt bijgedragen aan bredere milieudoelstellingen. Tegelijkertijd leidt de verduurzaming van de woningen tot lagere energiekosten voor bewoners, waarmee ook sprake is van kostenbesparing en versterking van de bestaanszekerheid.

Ook op gemeentelijk niveau past deze ontwikkeling binnen de duurzaamheidsdoelstellingen. De gemeente streeft ernaar om in 2050 energieneutraal te zijn en de CO₂-uitstoot in 2030 aanzienlijk te hebben verminderd. Tevens is ingestemd met deelname aan een regionaal isolatieproject dat tot doel heeft om vóór 2030 een groot aantal woningen te isoleren. De voorgenomen renovatie sluit aan bij deze doelstellingen en levert daaraan een concrete bijdrage.

2.6 Maatregelen

In het activiteitenplan (hoofdstuk 2) en de aanvullende gegevens van 15 juni en 27 juli 2026 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de huismus, de laatvlieger en de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Huismus

Tijdelijke voorzieningen

- Voor de 8 nestlocaties van de huismus die worden weggenomen, worden 16 tijdelijke nestkasten geplaatst.
- De tijdelijke nestkasten zijn van het type Vivara Pro IB MU 06 of van minimaal vergelijkbare kwaliteit.
- De nestkasten worden geplaatst aan gebouwen in de directe omgeving van de huidige nestlocaties.
- De voorzieningen worden binnen maximaal 200 meter van de huidige nestlocaties geplaatst, maar buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden.
- In de directe omgeving van de tijdelijke voorzieningen is voldoende functioneel leefgebied aanwezig, waaronder foerageermogelijkheden, jaarrond groen, groene tuinen en dekking tegen roofdieren.
- De voorzieningen worden niet in de volle zon op het zuiden geplaatst, om oververhitting te voorkomen.
- Meerdere voorzieningen kunnen bij elkaar worden geplaatst, mits de openingen minimaal 50 centimeter uit elkaar liggen.
- De voorzieningen worden geplaatst op minimaal 3 meter hoogte en op een locatie met voldoende veiligheid tegen predatoren.
- Voor de huismus geldt een minimale gewenningsperiode van 3 maanden.
- De tijdelijke huismuskasten worden vóór 1 april geplaatst, met uitloop tot uiterlijk 31 mei.

Ongeschikt maken

- Voorafgaand aan de renovatiewerkzaamheden worden de daken onder begeleiding van een ter zake deskundige ecooloog ongeschikt gemaakt voor de huismus.
- Het ongeschikt maken gebeurt door het plaatsen van borstels in de dakgoten.
- Het ongeschikt maken wordt uitgevoerd om te voorkomen dat huismussen tijdens de werkzaamheden aanwezig zijn in de daken.
- Het ongeschikt maken wordt uitgesteld bij een vorstperiode van minimaal 5 aaneengesloten dagen met een dag- en nachttemperatuur onder het vriespunt.
- Ook bij andere omstandigheden die uitstel van de werkzaamheden rechtvaardigen, wordt het ongeschikt maken uitgesteld tot gunstigere omstandigheden.

Werken buiten kwetsbare periode

- De werkzaamheden worden zoveel mogelijk buiten de kwetsbare periode van de huismus uitgevoerd.
- Het broedseizoen van de huismus loopt van 1 maart tot en met 31 augustus.
- Tijdens slechte winterse omstandigheden, zoals strenge vorst, storm of zware regenval, worden geen werkzaamheden aan het dak uitgevoerd.

Permanente voorzieningen

- Voor de huismus worden 16 permanente nestkasten gerealiseerd.
- De permanente nestkasten zijn van het type Vivara Pro IB GZ 03 of van minimaal vergelijkbare kwaliteit.
- De voorzieningen worden ingebouwd in de gevels van de te renoveren woningen.
- De voorzieningen worden gerealiseerd bij woningen met aangetroffen nesten of bij bebouwing waar geschikte mogelijkheden aanwezig zijn.

- Per weggenomen nestlocatie worden minimaal 2 alternatieve voorzieningen gerealiseerd.
- De voorzieningen hebben een minimaal broedoppervlak van 12,5 bij 12,5 centimeter.
- In de directe omgeving van de permanente voorzieningen blijft voldoende functioneel leefgebied aanwezig, waaronder foerageermogelijkheden, jaarrond groen, groene tuinen en dekking tegen roofdieren.
- De permanente voorzieningen worden niet in de volle zon op het zuiden geplaatst, om oververhitting te voorkomen.
- Meerdere voorzieningen kunnen bij elkaar worden geplaatst, mits de openingen minimaal 50 centimeter uit elkaar liggen.
- De voorzieningen worden geplaatst op minimaal 3 meter hoogte en op een locatie met voldoende veiligheid tegen predatoren.
- De groenstructuren die onderdeel zijn van het functioneel leefgebied van de huismus blijven behouden.

Gewone dwergvleermuis

Tijdelijke voorzieningen

- Voor de zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden 32 tijdelijke vleermuiskasten geplaatst.
- De helft van deze kasten is van het type Vivara Pro VK WS 01 en de andere helft van het type Vivara Pro VK MP 06, of van minimaal vergelijkbare kwaliteit.
- Voor de kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis worden 4 tijdelijke vleermuiskasten van het type VK MP 10 van Vivara Pro geplaatst, of voorzieningen van minimaal vergelijkbare kwaliteit.
- De tijdelijke voorzieningen worden geplaatst aan gebouwen in de directe omgeving.
- Per weggenomen vleermuisverblijfplaats worden minimaal 4 alternatieve vleermuiskasten geplaatst.
- De vleermuiskasten worden buiten de verstoringafstand van de werkzaamheden geplaatst.
- De kasten worden op verschillende oriëntaties en in verschillende kleuren aangeboden, zodat verschillende microklimaten beschikbaar zijn.
- De voorzieningen worden geplaatst op minimaal 4 meter hoogte, bij voorkeur hoger dan 5 meter.
- De voorzieningen hebben een vrije in- en uitvliegroute.
- De voorzieningen worden geplaatst op locaties met voldoende veiligheid tegen predatoren en minimale verstoring door kunstlicht.
- Voor zomer- en paarverblijfplaatsen geldt een minimale gewenningsperiode van 3 maanden.
- Voor kraamverblijfplaatsen wordt een gewenningsperiode van een volledige kraamperiode aangehouden.
- De tijdelijke vleermuiskasten worden vóór 1 april geplaatst.
- Voor het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten wordt opnieuw de minimale gewenningsperiode in acht genomen.

Ongeschikt maken

- De verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden onder begeleiding van een ter zake deskundige ecooloog ongeschikt gemaakt.
- Het ongeschikt maken gebeurt met exclusion flaps, in combinatie met het afdichten van openingen met weringsborstels, rondschuim of ander geschikt materiaal.
- De exclusion flaps zorgen ervoor dat vleermuizen het gebouw nog wel kunnen verlaten, maar niet meer kunnen terugkeren.

- De gebruikte exclusion flaps zijn van het type EF2 van Unitura, VL EF 01 van Vivara Pro of van minimaal vergelijkbare kwaliteit.
- De voorzieningen voor het ongeschikt maken blijven minimaal 3 aaneengesloten dagen aanwezig.
- Er wordt geen gebruikgemaakt van folie, netten of purschuim.
- Het ongeschikt maken vindt alleen plaats bij een temperatuur van minimaal 8 °C bij zonsondergang, maximaal windkracht 4 Beaufort en maximaal lichte regen.
- Tussen het ongeschikt maken en de renovatie wordt een controlebezoek uitgevoerd om vast te stellen dat geen vleermuizen meer in de bebouwing aanwezig zijn.
- Het controlebezoek vindt 3 dagen na het ongeschikt maken plaats.
- Het controlebezoek wordt uitgevoerd tijdens een avondbezoek vanaf zonsondergang.
- Het controlebezoek wordt uitgevoerd bij een temperatuur van minimaal 12 °C bij zonsondergang, maximaal windkracht 4 Beaufort en maximaal lichte regen.
- Als tijdens de controleronde vleermuizen worden aangetroffen, worden aanvullende maatregelen getroffen op aanwijzing van de ter zake deskundige ecooloog.

Werken buiten kwetsbare periode

- De verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden ongeschikt gemaakt in de minst kwetsbare periode.
- Voor de gewone dwergvleermuis geldt hiervoor de periode van 1 september tot en met 15 oktober.
- De woningen worden gerenoveerd in de periode september-oktober, met een mogelijke uitloop tot begin november.
- Door deze planning zijn de verblijfplaatsen vóór de winterperiode en vóór de kraamperiode weer beschikbaar.
- De verblijfplaatsen bij Pastoor van Haarenstraat 40 en 42 worden uitsluitend tijdelijk aangetast in de minst kwetsbare periode.

Laatvlieger

Uitwijkmogelijkheden

- Voor de laatvlieger worden uitwijkmogelijkheden beschikbaar gehouden in de directe omgeving van de huidige verblijfplaats. Welke woningen geschikt zijn en om hoeveel woningen het gaat is te vinden in bijlage 2, figuur 4.
- Binnen een straal van 200 meter van de planlocatie zijn meerdere woningen aanwezig met gemetselde muren met luchtsponw en een dakpannen zadeldak.
- Deze woningen zijn vergelijkbaar opgebouwd met de te renoveren woningen en dienen tijdens de werkzaamheden als tijdelijke uitwijkmogelijkheid.
- Het gaat onder meer om woningen aan de Pastoor Kerssemakersstraat en Oude Peelstraat. Deze woningen zijn opgebouwd uit gemetselde muren met luchtsponw en een dakpannen zadeldak en hebben daardoor vergelijkbare potentie als verblijfplaats voor de laatvlieger.
- Omdat het deels particuliere woningen betreft, is niet gegarandeerd dat bij alle woningen geen sponw- of dakrenovatie heeft plaatsgevonden. Wel zijn binnen 200 meter dusdanig veel potentieel geschikte woningen aanwezig dat voldoende uitwijkmogelijkheden voor de laatvlieger beschikbaar zijn.
- Daarnaast worden 4 op maat gemaakte gevelbetimmeringen van het type VMN1 van Unitura geplaatst binnen 200 meter van de verblijfplaats.
- De VMN1-gevelbetimmeringen bestaan uit 3 lagen met tussenruimtes van minimaal 2,5 tot 3 centimeter.

- Door de verschillende lagen zijn binnen de voorziening verschillende microklimaten aanwezig.
- De voorzieningen worden onder een dakoverstek geplaatst, zodat extreme weersomstandigheden, zoals regen en wind, worden beperkt.
- De voorzieningen dienen als extra tijdelijke uitwijkmogelijkheid voor de laatvlieger.
- De tijdelijke voorzieningen worden vóór 1 april geplaatst en blijven gedurende de benodigde gewenningsperiode aanwezig.
- De tijdelijke voorzieningen worden voor langere tijd opgehangen en gedurende deze periode gehandhaafd.

Ongeschikt maken

- De huidige verblijfplaats van de laatvlieger wordt onder begeleiding van een ter zake deskundige ecooloog ongeschikt gemaakt, op dezelfde wijze als het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.
- De gebruikte exclusion flaps zijn van het type EF2 van Unitura, VL EF 01 van Vivara Pro of van minimaal vergelijkbare kwaliteit.
- De voorwaarden voor de controleronde zijn gelijk aan die van de gewone dwergvleermuis.

Permanente voorzieningen laatvlieger en gewone dwergvleermuis

Toegankelijke spouw en dakvlakken

- Voor de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger worden permanente maatwerkvoorzieningen gerealiseerd die aansluiten op de kenmerken van de huidige verblijfplaatsen.
- Bij Pastoor van Haarenstraat 40 en 42 blijft de gehele dakruimte toegankelijk voor gewone dwergvleermuis en de laatvlieger.
- Bij deze woningen wordt daarnaast een deel van de spouw toegankelijk gemaakt.
- Hiervoor wordt de aanwezige isolatie vanaf de nok over de volledige breedte van de kopgevel, circa 3 meter breed, 1 meter naar beneden gedrukt (bijlage 2, figuur 7).
- Er worden spouwborstels geplaatst zodat de isolatie niet terug in de lege spouw kan komen.
- De kantpannen worden circa 2,5 tot 3 centimeter kierend aangebracht, zodat de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger toegang hebben tot de dakruimte.
- De spouw staat in de toekomstige situatie direct in verbinding met het dak.
- De spouw wordt daarnaast ook bereikbaar gemaakt via 2 entreestenen van het type VMPPM4 van Unitura.
- De entreestenen hebben een afmeting van 32 millimeter hoog en 170 millimeter breed.
- Bij Pastoor van Haarenstraat 2 worden daarnaast 5 openingen gerealiseerd in het overstek, tegen de muur.
- Deze openingen zijn 20 tot 30 millimeter hoog en minimaal 500 millimeter breed.
- De huidige invliegopening naar de dakruimte blijft behouden.
- Daarnaast worden aanvullende invliegopeningen gerealiseerd voor toegang tot de spouw en het dakoverstek.
- Op deze wijze kan de laatvlieger zich verplaatsen van de ene naar de andere kopgevel.

Gevelvoorzieningen

- Voor de zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden 24 permanente vleermuisvoorzieningen gerealiseerd van het type VMPPM2s van Unitura of van minimaal vergelijkbare kwaliteit.
- De voorzieningen worden ingebouwd in de gevels van de te renoveren woningen.

- Voor de kraamverblijfplaatsen bij Pastoor van Haarenstraat 2 en Pastoor van Haarenstraat 42 worden 8 permanente kraamvoorzieningen van het type VMPMK3 aangebracht.
- De kraamvoorzieningen worden verdeeld over verschillende zon- en windoriëntaties in de wijk, zodat variatie in microklimaten ontstaat.
- Het type VMPMK3 wordt toegepast vanwege de aanwezigheid van 3 compartimenten en de relatief grote inwendige ruimtes.
- Bij de permanente vleermuisvoorzieningen wordt voldaan aan de minimale voorwaarden:
 - per weggenomen verblijfplaats worden minimaal 4 voorzieningen gerealiseerd;
 - de voorzieningen worden op verschillende oriëntaties geplaatst;
 - de voorzieningen worden op minimaal 4 meter hoogte geplaatst, bij voorkeur hoger dan 5 meter;
 - de voorzieningen hebben een vrije in- en uitvliegroute;
 - de voorzieningen zijn voldoende veilig tegen predatoren;
 - verstoring door kunstlicht wordt zoveel mogelijk voorkomen.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

2.7 Voorschriften

Wij nemen in aanvulling op voorgestelde maatregelen de volgende voorschriften op om de staat van instandhouding te kunnen borgen voor de huismus, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger:

Algemene voorschriften

1. De vergunninghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden beginnen bekend is, maar uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De vergunninghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl, als bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere activiteiten als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zo dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten (inclusief alle maatregelen die er voor de soorten worden genomen) uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 2) en de aanvullende gegevens van 15 juni en 27 juli 2026.

7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor vergunning is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken, uitvoeren van de controleronde en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op eerste verzoek van een toezichthouder te worden gegeven.
9. De vergunninghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de werkzaamheden. Mail het ecologisch werkprotocol naar info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.
10. Zodra alle handelingen en activiteiten zijn uitgevoerd die betrekking hebben op de beschermde soorten opgenomen in de vergunning, dient de afronding van de werkzaamheden bij ons te worden gemeld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gerealiseerde permanente voorzieningen, het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen en de inrichting van het plangebied. Dit dient u te doen door het logboek naar ons op te sturen via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de vergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

Specifieke voorschriften

Deze specifieke voorschriften gaan voor op de algemene voorschriften, waaronder het activiteitenplan. Indien de specifieke voorschriften afwijken van de voorgestelde maatregelen/aanpak in het activiteitenplan, gaan de specifieke voorschriften voor.

Ongeschikt maken

11. Alle mogelijke invliegopeningen in de bebouwing binnen het plangebied dienen ongeschikt gemaakt te worden.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat alle gebouwen binnen het plangebied ongeschikt worden gemaakt voor vleermuizen en huismus. In het activiteitenplan is aangegeven wanneer de aangetroffen verblijfplaatsen ongeschikt worden gemaakt. Enkel het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen is niet voldoende, aangezien laatvlieger en gewone dwergvleermuis een netwerk aan verblijfplaatsen kan hebben binnen een bepaald gebied.

12. Ongeschikt maken mag, gezien de gelijkwaardige geschiktheid van de bebouwing voor gewone dwergvleermuis, laatvlieger en huismus, enkel plaatsvinden buiten de kwetsbare kraamperiode en winterperiode van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger, en buiten het broedseizoen van de huismus. Dit betekent dat ongeschikt maken van de bebouwing alleen is toegestaan in de periode van 1 september tot en met 31 oktober. Daarbij geldt het volgende:

¹ Wat wij hieronder verstaan staat op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

- Het ongeschikt maken in september mag pas gebeuren nadat door een bevoegd ecooloog geconstateerd is dat de nesten van de huismussen zijn verlaten en er geen jongen of eieren meer in het nest aanwezig zijn.
- Ongeschikt maken in de periode van 15 tot en met 31 oktober is enkel toegestaan, indien dit ecologisch is onderbouwd in relatie tot het seizoensverloop en de weersomstandigheden. Er dient onderbouwd te worden dat vleermuizen nog voldoende actief zijn om hun verblijfplaats te verlaten. Deze onderbouwing dient te worden vastgelegd in het logboek.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de nest- en verblijfplaatsen in de juiste periode ongeschikt worden gemaakt. Volgens de betreffende Kennisdocumenten mag er gedurende deze kwetsbare periodes niet ongeschikt gemaakt worden. Middels dit voorschrift wordt geborgd dat individuen niet indirect of direct gedood of verwond raken als gevolg van het ongeschikt maken in de onjuiste periode.

13. Wanneer een opening direct wordt afgesloten, dient gecontroleerd te worden dat vleermuizen via een exclusion voorziening de verblijfplaats kunnen verlaten. Wanneer dit niet zeker is, dient de opening te worden afgesloten middels een exclusion voorziening. In het ecologisch werkprotocol moet worden vastgelegd op welke wijze gecontroleerd wordt of een verblijfplaats ook via een andere uitvliegopening te verlaten is.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de vleermuizen hun verblijfplaats altijd kunnen verlaten via een exclusion voorziening nadat de verblijfplaatsen ontoegankelijk zijn gemaakt. Volgens de maatregelen worden exclusion voorzieningen toegepast, maar er wordt niet duidelijk gemaakt of ook elke mogelijke invliegopening wordt voorzien van een exclusion voorziening.

14. Bij het ongeschikt maken van de kantpannen voor de huismus dient voorkomen te worden dat vleermuizen worden opgesloten. Daarom dient er elke 2 meter een exclusion voorziening geplaatst te worden.

Dit voorschrift is opgenomen omdat vleermuizen ook via de kantpannen in- en uit een verblijfplaats kunnen vliegen. Wanneer deze ongeschikt gemaakt worden voor de gierzwaluw en de huismus, kunnen vleermuizen worden opgesloten in de verblijfplaats en daardoor kunnen ze worden gedood als er geen andere uitvliegopeningen meer beschikbaar zijn.

Controlerende

15. De controlerende dient te voldoen aan het volgende:
 - Doordat laatvliegers zijn vastgesteld dient de controlerende 's avonds uitgevoerd te worden.
 - Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende nachten moeten de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeenkomen met de eisen die het vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.
 - De controlerende dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen voor zomerverblijfplaatsen van de laatvlieger en de gewone dwergvleermuis uit het Vleermuisprotocol 2021. Met uitzondering van de neerslag; tijdens de gehele controlerende moet het droog zijn.
 - Er kan pas gestart worden met de werkzaamheden nadat de bebouwing natuurvrij is verklaard door de ecooloog.

- In het logboek dient het volgende te worden vastgelegd:
 - i. hoe en wanneer de bebouwing natuurvrij is verklaard;
 - ii. op welke wijze de controleronde is uitgevoerd;
 - iii. de resultaten van de controleronde;
 - iv. de datum, tijd, aantal onderzoekers en de weersomstandigheden tijdens de controleronde.

De bovenstaande voorschriften over de controleronde zijn opgenomen om te voorkomen dat het gebouw onterecht vleermuisvrij wordt verklaard en dat er nog vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing ten tijde van de werkzaamheden.

Alternatieve voorzieningen huismus

16. De tijdelijke en permanente voorzieningen voor de huismus mogen niet te heet worden in de zon. Ze dienen tussen 09:00 en 19:00 uur in de schaduw te hangen, of op een noord- of oostgevel geplaatst te zijn.

Dit voorschrift is opgenomen om te voorkomen dat de nestkasten te heet worden, waardoor de eieren niet uit kunnen komen en jongen dood kunnen gaan.

Alternatieve voorzieningen gewone dwergvleermuis

17. De tijdelijke en permanente kraamvoorzieningen dienen binnen 50 meter van de aangetroffen kraamverblijfplaats te worden gerealiseerd.
18. De tijdelijke en permanente zomer- en paarvoorzieningen dienen binnen maximaal 200 meter van de aangetroffen verblijfplaatsen gerealiseerd te worden.

voorschrift 17 en 18 zijn opgenomen om te kunnen voldoen aan de eisen die het Kennisdocument gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024) stelt. Kraamvoorzieningen dienen binnen 50 meter gerealiseerd te worden en zomer- en paarvoorzieningen binnen 200 meter van de betreffende verblijfplaats.

19. Er dienen 4 aanvullende tijdelijke kraamkasten geplaatst te worden. De kasten dienen van het eerder voorgestelde type VK MP 10 van Vivaro Pro te zijn, of vergelijkbaar aan dit type.
20. De locaties van de kraamkasten dienen te worden opgenomen in het logboek.
21. De kraamkasten dienen geplaatst te worden conform de eisen van het Kennisdocument. Het gaat dan specifiek om de eisen met betrekking tot de hoogte, afstand tot de huidige verblijfplaats en vrije uitvliegruimte.
22. De kraamverblijfplaatsen mogen pas ongeschikt worden gemaakt, nadat de gewenningsperiode van de 4 kraamkasten is doorlopen. Deze gewenningsperiode omvat 1 kraamseizoen. Bij het ongeschikt maken dient voorschrift 12 in acht te worden genomen. Concreet betekent het dat deze woningen pas in september of oktober 2027 ongeschikt gemaakt mogen worden.
23. Voor de zomer en paarverblijfplaatsen wordt voorgesteld om in totaal 32 tijdelijke kasten te plaatsen. Wij willen u erop wijzen dat er ook minder kasten geplaatst mogen worden. Het Kennisdocument geeft aan dat er minimaal 16 kasten geplaatst dienen te worden.
24. Als er minder kasten worden geplaatst, dan dient in het logboek een actuele kaart te worden opgenomen waarin de locaties van de tijdelijke voorzieningen zijn weergegeven

Deze voorschriften zijn opgenomen om te borgen dat er wordt voldaan aan de compensatiefactor 4 die het Kennisdocument stelt. Dit betekent dat minimaal 8 tijdelijke kraamvoorzieningen nodig zijn voor de 2 kraamverblijfplaatsen en minimaal 16 tijdelijke

voorzieningen voor de zomer- en paarverblijfplaatsen. Hiermee wordt geborgd dat de tijdelijke maatregelen zijn afgestemd op de aanwezige functies van de gewone dwergvleermuis, en dat er minder kasten geplaatst mogen worden voor zomer- en paarverblijfplaatsen.

25. Het dakvlak van het gehele woningblok aan de Pastoor van Haarenstraat 2 en 4 dient toegankelijk en geschikt te blijven voor de laatvlieger. Dit dient op een vergelijkbare manier te worden uitgevoerd als bij het woningblok aan de Pastoor van Haarenstraat 40 en 42, waar eveneens het dakvlak toegankelijk wordt gehouden en een verbinding tussen de kopgevels wordt geborgd. De verblijfsmogelijkheden onder het dak dienen zodanig te worden gerealiseerd dat de laatvlieger zich binnen het woningblok vrij kan verplaatsen tussen de kopgevels. De verbinding tussen de dakvlakken mag niet worden onderbroken door isolatiemateriaal, afdichtingen of andere bouwkundige aspecten. De doorgang dient over het gehele woningblok functioneel beschikbaar te blijven. De ecooloog dient voorafgaand te controleren of het dakvlak en de interne verbinding tussen de kopgevels functioneel geschikt en toegankelijk is voor de laatvlieger. Deze controle dient te worden vastgelegd in het logboek.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de verblijfplaats van de laatvlieger na de renovatie functioneel behouden blijft. De verblijfplaats bevindt zich bij het woningblok aan de Pastoor van Haarenstraat 2 en 4. Voor de laatvlieger is van belang dat de verblijfplaats voldoende ruimte, verschillende microklimaten en uitwijkmogelijkheden binnen hetzelfde woningblok biedt. Door, net als bij het woningblok aan de Pastoor van Haarenstraat 40 en 42 het gehele dakvlak toegankelijk te houden en een verbinding tussen de kopgevels te borgen, kan de laatvlieger zich binnen het woningblok verplaatsen tussen warmere en koelere delen. Hiermee wordt voorkomen dat de functionaliteit van de verblijfplaats wordt beperkt tot één afzonderlijk deel van het dakvlak.

26. Er dienen aanvullend minimaal 4 kleine permanente vleermuisvoorzieningen te worden gerealiseerd, geschikt voor de gewone dwergvleermuis. Hiervoor kunnen bijvoorbeeld de voorgestelde voorzieningen voor zomer- en paarverblijfplaatsen worden toegepast, of voorzieningen van minimaal vergelijkbare kwaliteit, afmeting en geschiktheid. De voorzieningen dienen in de isolatielaag te worden ingebouwd. Daarbij dienen de voorzieningen zodanig te worden geplaatst dat deze aan zowel de voorzijde als de achterzijde worden omringd door isolatie. De voorzieningen dienen ook binnen 50 meter van de aangetroffen kraamverblijfplaats te worden gerealiseerd.

Dit voorschrift is opgenomen omdat van de voorgestelde permanente kraamvoorzieningen onvoldoende zeker is dat deze genoeg warmte bufferen in koudere periodes in het kraamseizoen. Door aanvullend kleinere, rondom geïsoleerde voorzieningen toe te passen is geborgd dat er voldoende warme plaatsen beschikbaar zijn. Uit literatuur blijkt dat gewone dwergvleermuizen in kleine, geïsoleerde voorzieningen in staat zijn om de temperatuur in de kast te verwarmen. In grote voorzieningen kunnen vleermuizen de temperatuur in mindere mate beïnvloeden. Door de ruimtes met isolatie te bekleden blijft de warmte beter in de verblijfsruimte dan wanneer deze in de buitenschil of tegen de binnenmuur aan wordt geplaatst.

Voor het realiseren van de permanente kraamkasten gelden de volgende eisen:

27. 2 kraamkasten dienen buiten de isolatieschil te worden gerealiseerd. Dit betekent dat de 2 voorzieningen tegen de buitenmuur aan moeten worden gerealiseerd (binnenmuur –

isolatie – kast – buitenmuur). Deze dienen op 2 verschillende windrichtingen te worden geplaatst, waarvan in elk geval 1 voorziening op een zuidgevel en de andere op de oost- of westgevel.

28. 1 kraamkast dient tussen de isolatie te worden gerealiseerd. Zodat de gehele kast omgeven is door isolatiemateriaal en alleen bij de invliegopening de isolatie ontbreekt (binnenmuur – isolatie – kast – isolatie – buitenmuur).
29. 1 kraamkast dient binnen de isolatieschil te worden gerealiseerd. Dit betekent dat de voorziening tegen het binnenblad aan moet worden gerealiseerd (binnenmuur – kast – isolatie – buitenmuur OF binnenmuur – dunne laag isolatie – kast – dikkere laag isolatie – buitenmuur). Alleen bij de invliegopening mag de isolatie ontbreken.
30. De kasten mogen niet in dezelfde gevel worden gerealiseerd.
31. Alle isolatiematerialen die bij de kasten worden gebruikt in de spouwmuur dienen een vergelijkbare isolatiewaarde (Lambdawaarde) te hebben.

Deze voorschriften zijn opgenomen om te borgen dat er voldoende variatie is in verblijfplaatsen. Een kraamgroep gebruikt vaak meerdere delen in het gebouw, waardoor ze plekken hebben met verschillende microklimaten. Ook gedurende het kraamseizoen stellen ze andere eisen aan het klimaat van de verblijfplaats. Door kastenvoorzieningen op verschillende wijzen in te bouwen, krijgen de kastenvoorzieningen verschillende microklimaten. Daardoor zijn er altijd plekken waar het microklimaat geschikt is voor de gewone dwergvleermuis tijdens de kraamperiode.

Verwijderen tijdelijke voorzieningen

32. Alle tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente voorzieningen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes voor de soort en functie conform de betreffende Kennisdocumenten van de gewone dwergvleermuis en de huismus.
33. Het eventueel verwijderen van de tijdelijke voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis dient plaats te vinden buiten de kwetsbare kraam- en winterperiodes, in de periodes 1 april – 15 mei en 1 augustus – 31 oktober.
34. Het eventueel verwijderen van de tijdelijke voorzieningen voor de huismus dient plaats te vinden buiten de broedperiode (de broedperiode loopt van 1 maart tot 1 oktober) en buiten een vorstperiode. De kwetsbare broedperiode kan eerder starten of langer doorlopen als gevolg van de weersomstandigheden en het seizoenverloop.
35. Het eventueel verwijderen van tijdelijke voorzieningen dient plaats te vinden binnen de vergunningsperiode.
36. Voor het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient gecontroleerd te worden of de voorziening 'leeg' is. De kasten mogen alleen verwijderd worden op het moment dat er geen huismus of vleermuis aanwezig is in de kast.

Deze voorschriften zijn opgenomen om te voorkomen dat de tijdelijke voorzieningen te vroeg worden verwijderd en/of worden verwijderd op een moment dat het gewone dwergvleermuis en/of huismussen verstoord.

2.8 Staat van instandhouding

Door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de huismus, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger niet in het geding. Dit omdat voor, tijdens en na de werkzaamheden maatregelen worden getroffen.

3. Conclusie

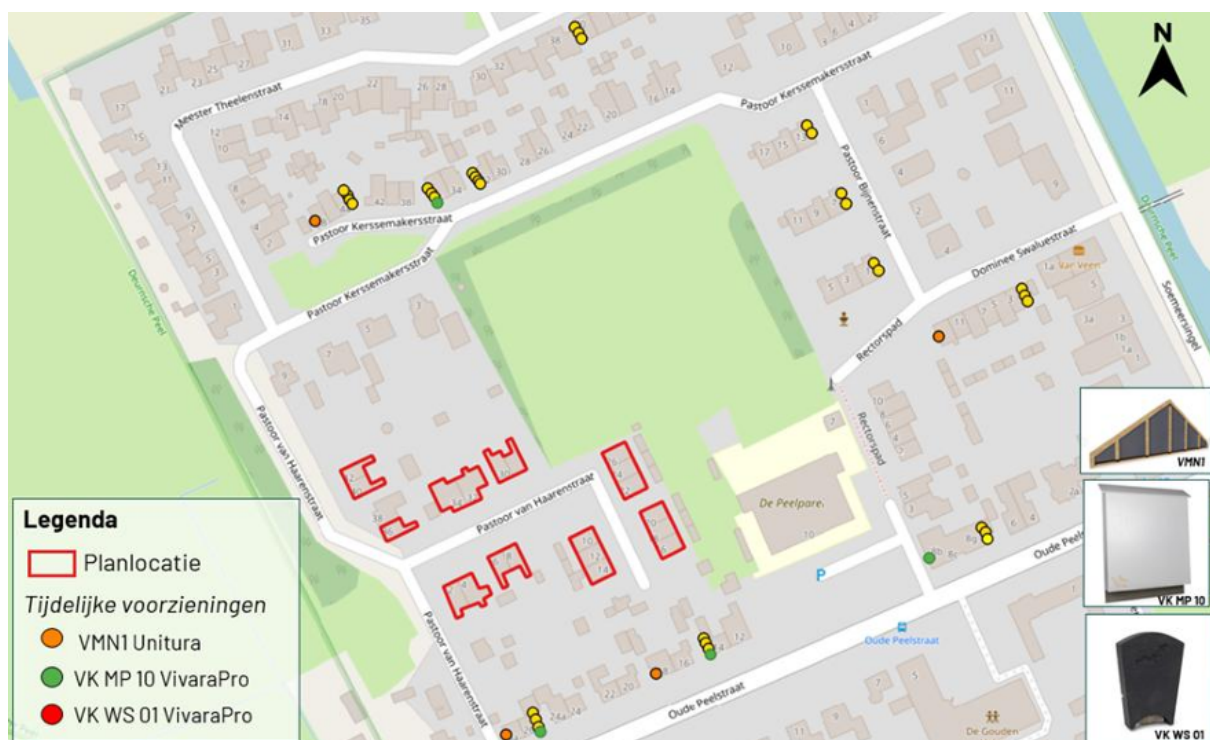
De gevraagde omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet, voor een flora- en fauna-activiteit, wordt voor de huismus, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger en beschreven activiteiten verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden.

Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie

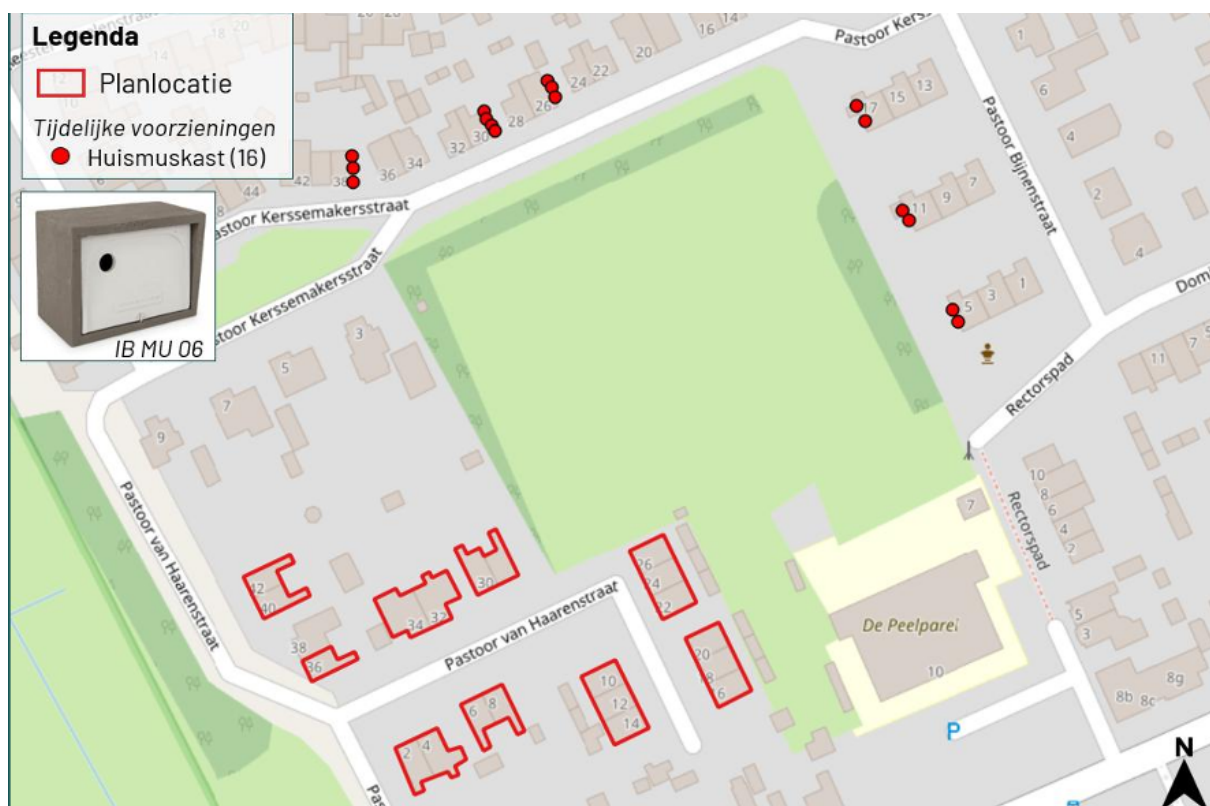

Figuur 1. Locatie aan Pastoor van Haarenstraat 2-38, 40 en 42, 5759 RT te Helenaveen in de gemeente Deurne. De activiteiten vinden plaats aan de woningen binnen het omliggende gebied.

Bijlage 2. Locaties van de maatregelen

Figuur 2. Locatie van de tijdelijke voorzieningen voor vleermuizen.

Figuur 3. Locatie van de tijdelijke voorzieningen voor huismussen.

Figuur 4. Uitwijkmogelijkheden voor de laatvlieger binnen 200 meter van de aangetroffen verblijfplaats.

Figuur 5. Locatie van de permanente voorzieningen voor vleermuizen.

Figuur 6. Locatie van de permanente voorzieningen voor huismussen.

Figuur 7. Beschikbare spouw (1 meter diep en 3 meter breed) in de nieuwe situatie voor de laatvlieger en de gewone dwergvleermuis.

Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten		
Omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit		
<u>Gegevens</u>		
Aanvraagnummer	Z/275184	
Naam initiatief	Renovatie woningen aan Pastoor van Haarenstraat te Helenaveen	
vergunningsperiode	voor de periode van 1 september 2026 tot en met 31 december 2031	
Vergunninghouder		
Naam aanvrager		
Adres		
PC-Woonplaats		
<u>Gegevens werkzaamheden:</u>		
Contactgegevens uitvoering natuurvrij maken		
Telefoonnummer		
Contactpersoon uitvoering werkzaamheden		
Telefoonnummer (vast)		
Telefoonnummer (mobiel)		
Contactgegevens ecooloog betrokken bij uitvoering		
Locatie(s) werkzaamheden		
Datum gereedkomen compensatiemaatregelen		
Datum start werkzaamheden		
Overzicht planning werkzaamheden		
<i>Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 werkdagen van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord</i>		
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl	

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens definitief geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1